

Statens landbruksforvaltning
Norwegian Agricultural Authority

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Postadresse: Postboks 8140 Dep.
NO-0033 Oslo, Norway
Besøksadresse: Stortingsgt. 28

Telefon: +47 24 13 10 00
Telefaks: +47 24 13 10 05
E-post: postmottak@slf.dep.no
Internett: www.slf.dep.no

Org.nr: NO 981 544 315 MVA
Bankkonto: 7694 05 02280

Vår dato: 04.03.2013
Vår referanse: 201304102-2/364
Deres dato: 23.01.2013
Deres referanse:
Vedlegg:
Kopi til:

Høring av forslag om innskrenkinger i odelskretsen og endringer i reglene om odelsfrigjøring

Vi viser til høringsbrev av 23.1.2013 med forslag om endringer i odelsloven. Endringsforslagene kommer i kjølvannet av forhold omtalt i Meld. St. 9 (2011-2012) – Landbruks- og matpolitikken.

- 1. Departementet foreslår å endre odelskretsen slik at bare barn av eier med odelsrett kan ha odelsrett. Dette gjelder nåværende og tidligere eiere. I tillegg skal barnebarn av siste eier med odelsrett også ha odelsrett.**

Statens landbruksforvaltning (SLF) mener at den særlige fordel som odelsrett innebærer bør forbeholdes familiemedlemmer som har en spesiell tilknytning til eiendommen – en tilknytning som hovedsaklig skapes gjennom oppvekst på odelseiendommen. Vi har erfaring med at fjernere odelsberettigede per i dag går til løsningssak. Dette fremstår ikke alltid som rimelig, og legger også til dels hindringer i veien for landbruksmessig gode løsninger. Den nærmeste families spesielle tilknytning til eiendommen synes ivaretatt ved departementets forslag.

På denne bakgrunnen støtter Statens landbruksforvaltning forslaget om å innskrenke odelskretsen.

2. Departementet foreslår å oppheve odelsloven § 31 om odelsfrigjøring ved overtakelse av tilleggsjord til landbrukseiendom.

Statens landbruksforvaltning er enig med departementet i at dette er en svært ressurskrevende sakstype. Av de totalt 47 sakene SLF har behandlet som klagesaker i perioden 2004 – 2011, ble resultatet at 29 eiendommer ble odelsfrigjort, mens 18 eiendommer ikke ble odelsfrigjort. Totalarealet (dyrket mark og produktiv skog) som ble søkt odelsfrigjort var 51 352 dekar, hvorav 3771 dekar var fulldyrket jord, og 23 591 dekar var produktiv skog. Resultatet av SLFs klagebehandling i nevnte periode er at en gjennom bruk av odelsloven § 31 har odelsfrigjort totalt 31 173 dekar, hvorav 2176 dekar er fulldyrket jord, og 10 811 dekar er produktiv skog. Når en legger til grunn at det totalt er ca 10 000 000 dekar dyrket mark i drift i Norge i dag, og andelen leiejord ligger på 400 000 dekar, utgjør 2176 dekar odelsfrigjort dyrka mark kun 0,5 % av leiejordandelen i Norge. Selv om odelsfrigjøring kan sies å være et viktig instrument med hensyn til å oppnå gode driftsmessige løsninger, mener SLF at ressursbruken ikke står i stil med hva som reelt oppnås gjennom å opprettholde muligheten for odelsfrigjøring etter odelsloven § 31.

Et annet viktig argument er at om lag 40 % av de nevnte sakene om odelsfrigjøring vil falle bort dersom odelskretsen innskrenkes slik departementet foreslår. Videre vil tilbudsregelen, odelsloven §§ 20 – 20c, et stykke på vei kunne hjelpe en eier som vil selge sin eiendom ut av odelskretsen. Samtidig vil opphevelse av § 31 også medvirke til forutberegnelighet for de gjenværende odelsberettigede som ønsker å løse eiendommen på odel.

På denne bakgrunnen støtter Statens landbruksforvaltning forslaget om å oppheve odelsloven § 31.

Med hilsen
for Statens landbruksforvaltning

Geir Grønningsæter
Avdelingsdirektør

Aud-Ingrid Krefting
Fung. seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur